

A

(Printed Pages 3)

Roll No. _____

AS- 2140

एम. ए. (द्वितीय सेमेस्टर) परीक्षा, 2015

संस्कृतम्

तृतीयप्रश्नपत्रम्

(भारतीय-दर्शनम्)

समय : घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्कः : 70

निर्देश : पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। प्रथमः प्रश्नोऽनिवार्यः। प्रतिवर्गम्

च एकः प्रश्नोऽवश्यसमाधेयः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

1. लघूचराणि देयानि -

10×3=30

(क) सूक्ष्मशरीराणि।

(ख) बुद्धेः प्रमुखपरिणामाः।

(ग) प्रमेयलक्षणम् ।

(घ) आत्मनः स्वरूपम् ।

(ङ) दृष्टान्तः।

(च) अधिकारी।

(छ) अध्यासः।

P.T.O.

(2)

(ज) पञ्चीकरणम् ।

(झ) उपमानम् ।

(ञ) अर्थापत्तिः।

प्रथमो वर्ग :

10

2. व्याख्या कार्या -

(क) नन्विन्द्रियाणि सम्बद्धार्थग्राहकाणि।

(ख) तद्गतानां रूपादीनां स्वाश्रयनाशेनैव नाशः

3. व्याख्या कार्या -

(क) शब्दगुणकमाकाशम् ।

(ख) सामान्यमान् असमवायिकारणं अस्पन्दात्मा गुणः।

द्वितीयो वर्गः

10

4. तत्त्वकौमुदीरीत्या व्याख्या कार्या -

वत्सविवृद्धिनिमित्तं क्षीरस्य यथा प्रवृत्तिरज्ञस्य।

पुरुषविमोक्षनिमित्तं तथा प्रवृत्तिः प्रधानस्य।।

5. व्याख्या कार्या -

औत्सुक्यनिवृत्त्यर्थं यथा क्रियासु प्रवर्तते लोकः।

पुरुषस्य विमोक्षार्थं प्रवर्तते तद्वदव्यक्तम् ।।

(3)

तृतीयो वर्ग :

10

6. समवायस्वरूपम् विवेचनीयम् ।

7. सांख्यकारिका दृष्ट्याप्रकृतिसिद्धिः कार्या ।

चतुर्थो वर्गः

10

8. बौद्धदर्शनसम्मतविज्ञानवादः विवेचनीयः।

9. वेदान्तदार्शनिकसम्प्रदायानां

सामान्यं विवेचनं कार्यम् ।